

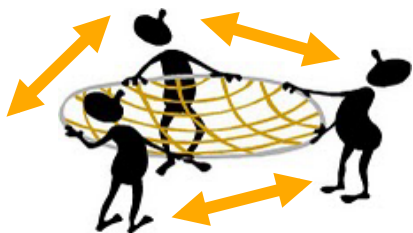
Schemele de garantare a depozitelor - instrumente de stabilitate financiară

Eugen Dijmărescu

Școala de vară BNR
Constanța, 6 septembrie 2011

- 1. Garantarea depozitelor – aspecte generale*
- 2. Scopul FGDB – trecut, prezent și viitor*
- 3. Repere în activitatea FGDB din punct de vedere al
garantării depozitelor*
- 4. Activitatea FGDB în calitate de lichidator*
- 5. Rolul schemelor de garantare a depozitelor în noul cadru
al UE privind gestionarea crizelor financiare*

Garantarea depozitelor

➤ *Garantarea depozitelor* – protecția asigurată deponenților privind restituirea, parțială sau integrală, a sumelor depuse la instituțiile de credit în cazul indisponibilizării acestora (de exemplu, în situația falimentului unei instituții de credit)

➤ *Schema de garantare a depozitelor (SGD)* – una dintre componentele plasei de siguranță (rețelei de asigurare a stabilității financiare), alături de, în principal, împrumutătorul de ultimă instanță și autoritatea de supraveghere și reglementare

➤ *Principalele obiective ale SGD* – protejarea deponenților și contribuția la stabilitatea sistemului financiar

➤ *Provocările globalizării și orientările internaționale în domeniul garantării depozitelor – Principiile fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor* (2009, Comitetul de la Basel pentru Supraveghere Bancară și Asociația Internațională a Asigurătorilor de Depozite-IADI). Evaluarea conformității SGD cu aceste principii se realizează în baza unei metodologii elaborate de IADI, Forumul European al Asigurătorilor de Depozite – EFDI, Comitetul de la Basel, FMI și Comisia Europeană. În aprilie 2011, Consiliul pentru Stabilitate Financiară a inclus aceste principii fundamentale în *Compendiul standardelor-cheie pentru sisteme financiare solide*.

Tipologia schemelor de garantare a depozitelor

➤ *August 2011* - 111 țări cu scheme explicite de garantare a depozitelor și 41 de state în care este luată în considerare introducerea unei scheme de garantare a depozitelor

➤ *SGD în Uniunea Europeană*

- ✓ Directiva 94/19/CE privind schemele de garantare a depozitelor;
- ✓ obligativitatea existenței a cel puțin unei SGD oficial recunoscute în fiecare stat membru;
- ✓ în prezent, 39 SGD, între care există diferențe semnificative privind:

- mandatele: diversitate de la plata compensațiilor la mandate extinse, cum ar fi: adoptarea de măsuri preventive (inclusiv prin furnizarea de asistență financiară), facilitarea tranzacțiilor care implică achiziția de active și asumarea de pasive, administrarea, restructurarea sau lichidarea instituțiilor de credit;

- tipul de finanțare: ex-ante, ex-post sau mixt;

- numărul de bănci membre: în 2008, între 6 și 1.209 instituții membre;

- resursele umane: între 0 și 168 de persoane angajate permanent;

- resursele financiare ale schemelor ex-ante: în 2007, resursele financiare ale schemelor variau între 0 și 6,5 miliarde euro;

- organizarea administrativă: scheme private, publice sau cu caracter mixt.

Scopul FGDB

Octombrie 2011: introducerea în legislație a posibilității implicării FGDB ca și acționar principal al unei bănci-punte ca instrument de soluționare a situației băncilor neviabile

August 2011: posibilitatea utilizării resurselor FGDB (inclusiv prin emiterea de garanții) pentru a facilita măsurile de restructurare autorizate de BNR privind transferul depozitelor garantate, inclusiv tranzacții de vânzare de active cu asumare de pasive, cu condiția ca această utilizare să fie mai puțin costisitoare decât plata directă a compensațiilor

2010: desemnarea ca administrator al unor fonduri constituite pentru scopuri legate de asigurarea stabilității financiare (primul fond astfel constituit – fondul special pentru despăgubirea persoanelor prejudiciate prin măsurile dispuse și implementate în cursul administrării speciale a instituțiilor de credit)

2004: - posibilitatea desemnării ca administrator interimar
- extinderea garanției și asupra depozitelor persoanelor juridice

2003: posibilitatea desemnării ca administrator special, precum și ca unic lichidator în cazul în care lichidarea are loc la inițiativa acționarilor sau când BNR dispune dizolvarea urmată de lichidare

2002: includerea în sfera de garantare a depozitelor a organizațiilor cooperatiste de credit

2001: posibilitatea desemnării ca lichidator

1996: garantarea depozitelor persoanelor fizice la societățile bancare

Sfera de garantare a FGDB

Deponenți garantați

- ✓ Persoane fizice și juridice (în principal, IMM-uri)
- ✓ Rezidenți și nerezidenți

Instituții de credit participante

- ✓ Toate instituțiile de credit autorizate de BNR (33 actualmente)

N.B. Sucursalele din România ale instituțiilor de credit cu sediul în alte state membre ale UE participă la SGD din țările de origine

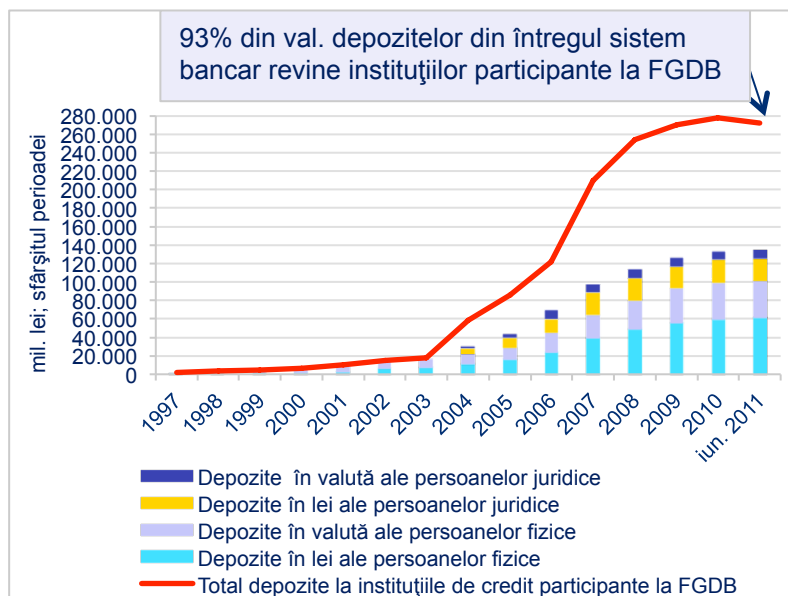
Depozite garantate

- ✓ În lei și valută
- ✓ Depozite la termen, certificate de depozit nominative, conturi curente, conturi de economii, conturi de card, conturi comune și alte produse similare
- ✓ Inclusiv dobânda

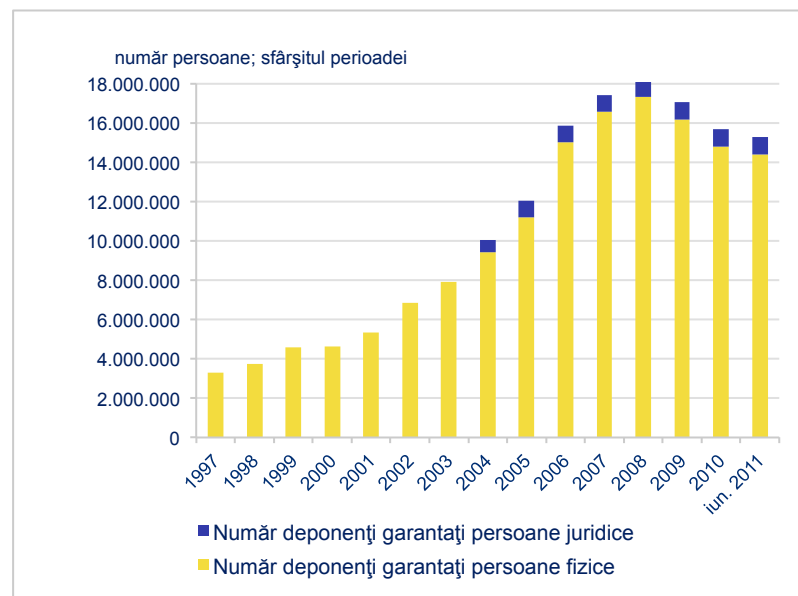
Evoluția depozitelor garantate

Depozitele garantate, pe monede și titulari

- La 30 iunie 2011, depozitele garantate, în sumă de 134 mld. lei, reprezentau 49,2% din valoarea totală a depozitelor la instituțiile de credit participante
- Față de 1997, valoarea totală a depozitelor garantate s-a mărit, în termeni nominali, de peste 68 de ori
- Ponderea depozitelor persoanelor fizice: 75,4%
- Ponderea depozitelor în lei: 63,6%

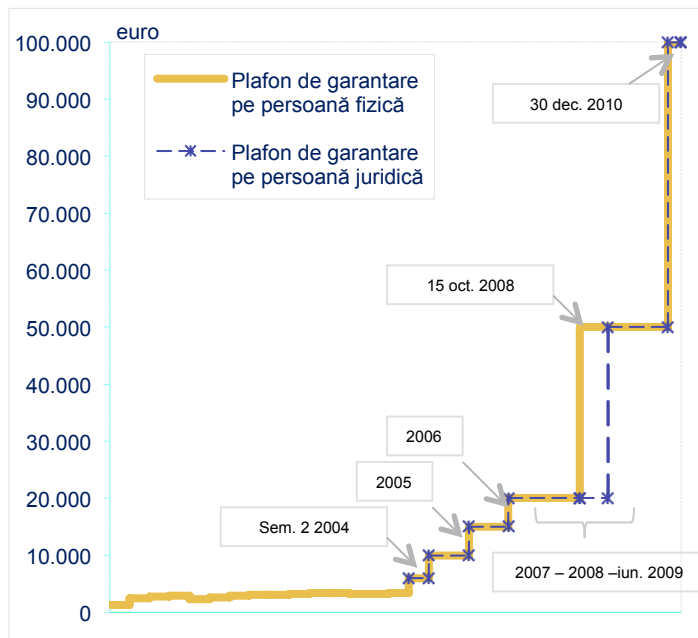
Numărul deponenților garantați

- La 30 iunie 2011, numărul deponenților garantați era de 15.283.926 persoane fizice și juridice, din care 94% erau persoane fizice
- Față de 1997, numărul deponenților garantați s-a majorat de circa 5 ori
- Din numărul total al deponenților persoane fizice, 99,98% sunt deponenți garantați
- Din numărul total al deponenților persoane juridice, 95,3% sunt deponenți garantați

Plafonul de garantare și compensațiile potențiale

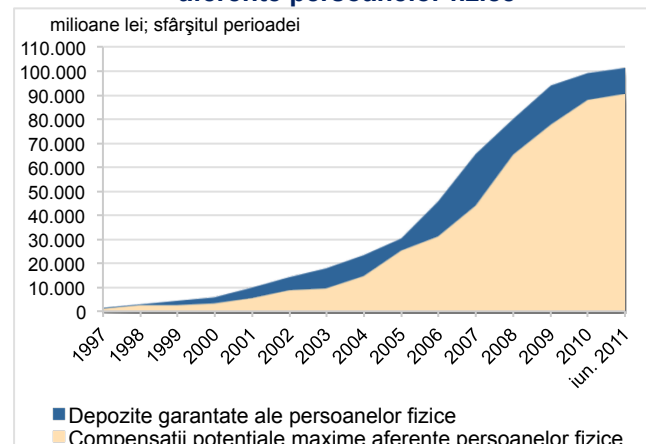
Plafonul de garantare

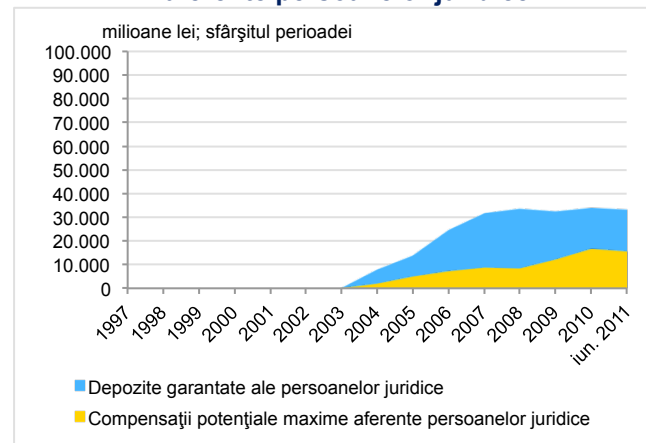
Acoperirea deponenților la 30 iunie 2011

	% deponenți acoperiți integral (care dețin depozite mai mici sau egale cu plafonul de garantare)	Compensații potențiale maxime/Dep. garantate (%)
Persoane fizice	99,9	89,3
Persoane juridice	98,8	46,1

Depozitele garantate și compensațiile potențiale aferele persoanelor fizice

Depozitele garantate și compensațiile potențiale aferele persoanelor juridice

Plata compensațiilor și recuperarea creanțelor FGDB

Plăți efective de compensații

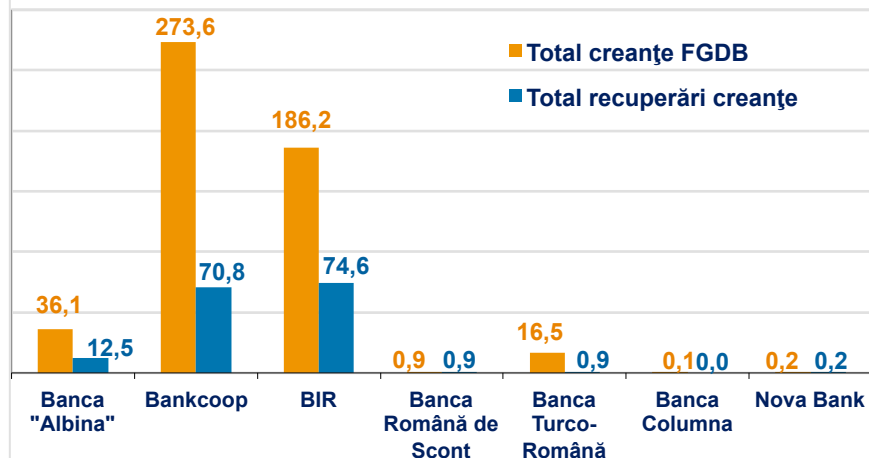
327.465 deponenți

512,24 mil. lei

- ✓ 7 intervenții în 15 ani de funcționare – despăgubirea tuturor deponenților îndreptățiți care au solicitat compensații
- ✓ Majoritatea plăților de compensații s-au efectuat în primele 3 luni de la declararea falimentului băncilor

Situația comparativă a creanțelor totale și a recuperărilor de creanțe la 30 iunie 2011

milioane lei

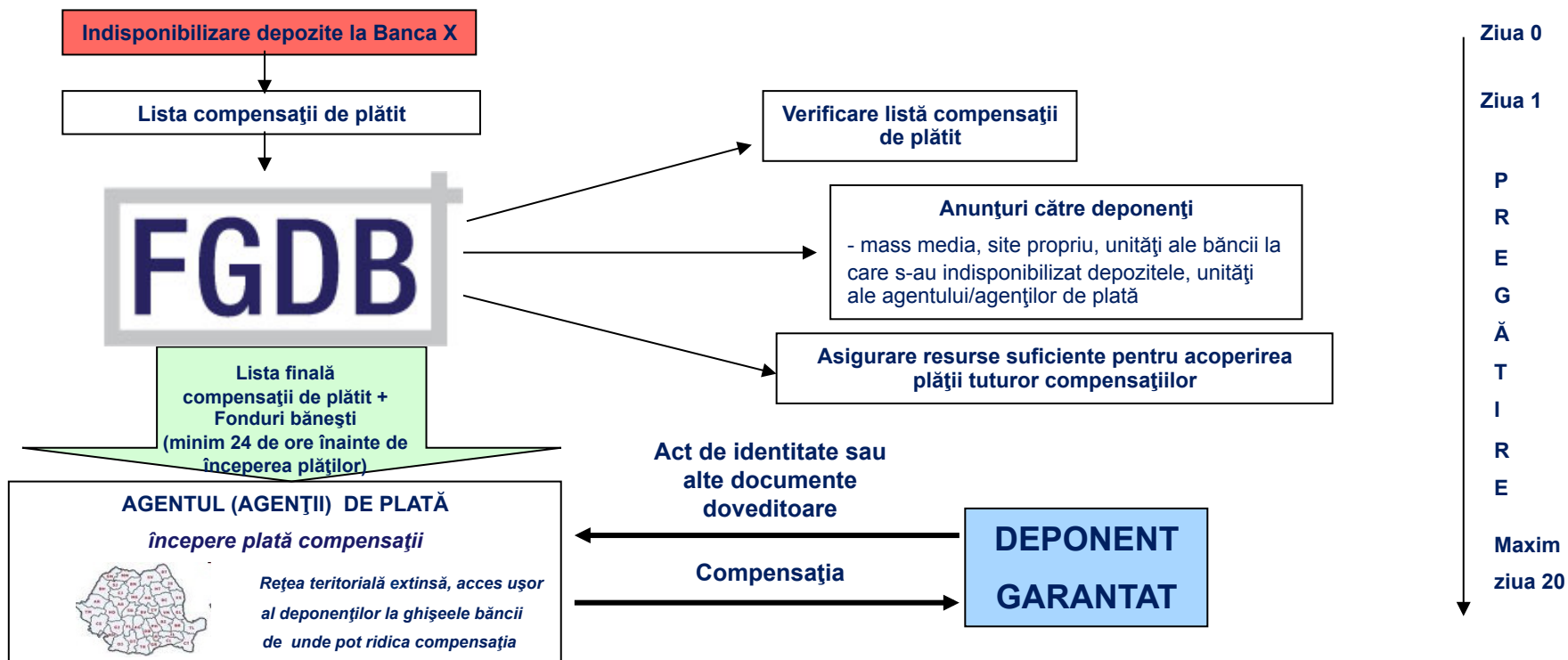
- ✓ Până la data de 30 iunie 2011, FGDB a recuperat de la băncile în faliment creanțe în sumă de 159,8 milioane lei (158,8 mil. lei recuperări aferente compensațiilor plătite și circa 1 mil. lei corespunzând contribuțiilor datorate FGDB de băncile în faliment)

- ✓ Grad de recuperare a creanțelor: 31,1% (100% în cazul BRS și Nova Bank)

Noul proces de plată a compensațiilor – măsuri luate pentru scurtarea substanțială a termenului de plată

Precondiții îndeplinite deja de FGDB pentru rambursarea rapidă a depozitelor:

- Obiectiv permanent de îmbunătățire a capacității de finanțare a FGDB și de administrare adecvată a resurselor sale pe baza unei strategii bine definite
- Posibilitatea recurgerii la resurse împrumutate, inclusiv obligația Guvernului ca, în caz de necesitate, să acorde fondurile necesare plății compensațiilor
- Selecția anuală a agenților de plată (băncilor mandatate) în eventualitatea indisponibilizării depozitelor
- Obligația instituțiilor membre ale FGDB de a avea sisteme informatice adecvate, care să permită generarea în orice moment a listei corecte a compensațiilor
- Teste periodice privind desfășurarea unui potențial proces de plată

Finanțarea SGD

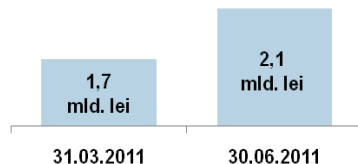
- ✓ SGD trebuie să dispună de toate mecanismele de finanțare necesare pentru a asigura plata promptă a tuturor compensațiilor în favoarea deponenților garantați în cazul indisponibilizării depozitelor, incluzând și modalitățile de obținere de fonduri suplimentare în caz de necesitate (al 11-lea principiu fundamental pentru SGD eficiente)
- ✓ Aranjamente posibile de finanțare: ex-ante, ex-post sau o combinație a acestora (forma hibridă)
- ✓ În cadrul UE, circa 78% din SGD au un mecanism de finanțare ex-ante, doar 6 state aparținând categoriei ex-post
- ✓ Prin proiectul de modificare a directivei UE privind SGD, așteptat a fi adoptat până la sfârșitul anului, se propun următoarele:
 - *impunerea tipului ex-ante drept componentă predominantă a finanțării, însoțită de elemente ex-post;*
 - *definirea unui grad-țintă de acoperire a expunerii;*
 - *introducerea contribuțiilor diferențiate în funcție de riscul instituțiilor de credit (deși directiva nu a fost adoptată încă, în unele state membre există deja demersuri privind tranziția de la un mecanism ex-post la cel ex-ante cu contribuții diferențiate în funcție de risc, ex. Olanda);*
 - *impunerea de restricții asupra plasamentelor posibile ale SGD;*
 - *introducerea posibilității utilizării resurselor SGD pentru finanțarea intervențiilor timpurii, a măsurilor cu caracter preventiv și a acțiunilor legate de soluționarea situației băncilor neviabile*

Fonduri administrate de FGDB

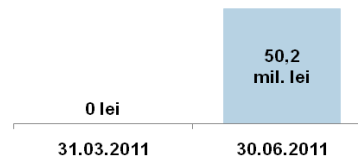
✓ *Tip de finanțare al FGDB: ex-ante* (mixt după unele clasificări întrucât în cazul insuficienței resurselor FGDB se pot impune contribuții speciale ex-post)

Fonduri administrate de FGDB la 30 iunie 2011

Fond garantare depozite

Fond despăgubire persoane prejudiciate în cursul administrării speciale

Resurse ale fondului de garantare a depozitelor:

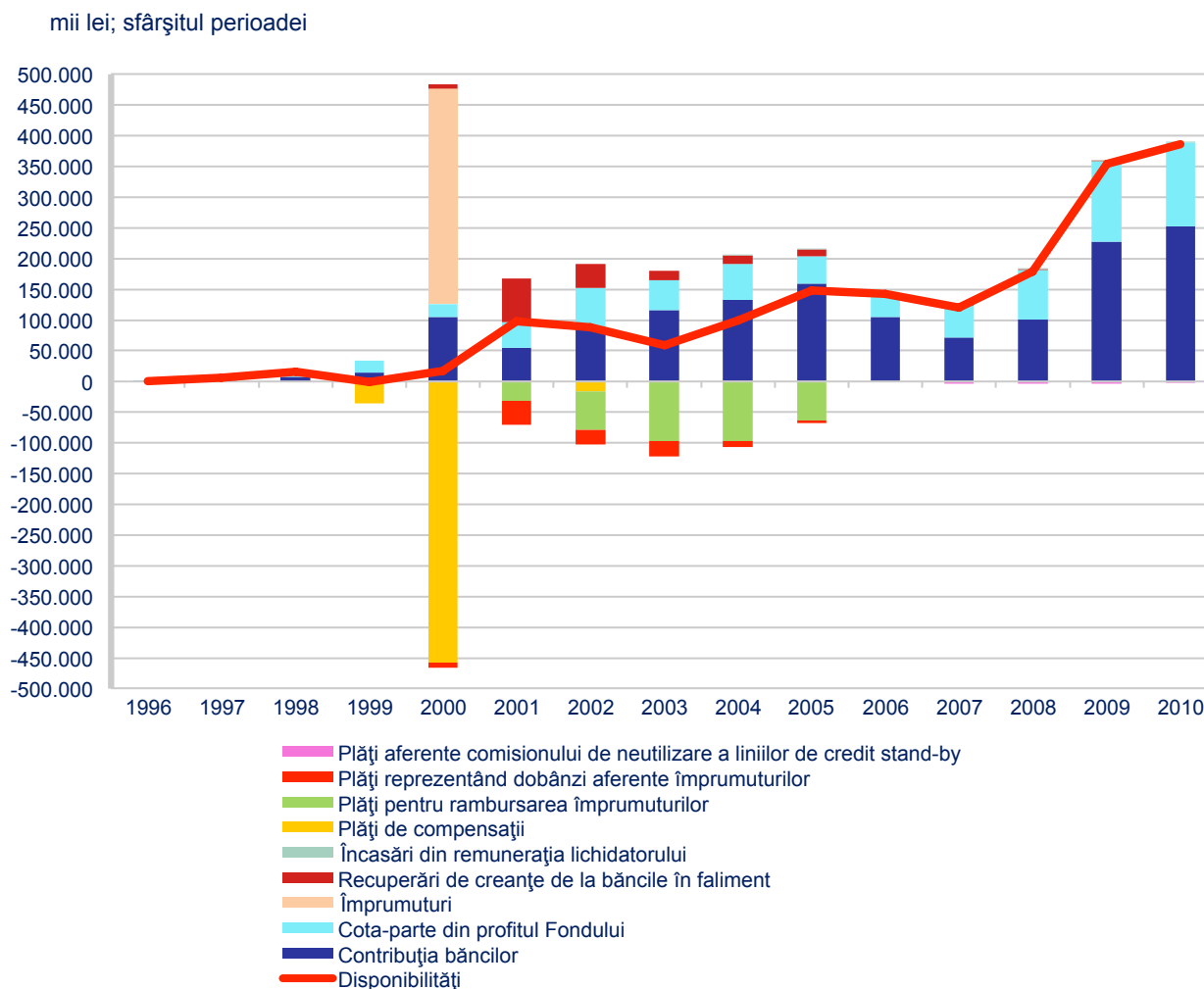
- ✓ contribuții inițiale, anuale și speciale;
- ✓ încasări din recuperarea creanțelor FGDB;
- ✓ împrumuturi: de la instituții de credit, societăți financiare, alte societăți, împrumuturi obligatate și de la Guvern;
- ✓ alte resurse: donații, sponsorizări, asistență financiară;
- ✓ venituri din investirea resurselor financiare disponibile.

Resurse ale fondului special pentru despăgubirea persoanelor prejudiciate prin măsurile luate în cursul administrării speciale (fond înființat prin OUG 131/28.12.2010):

- ✓ cotizații anuale și suplimentare ale instituțiilor de credit;
- ✓ venituri din investirea sumelor acumulate la fondul special pentru despăgubiri;
- ✓ împrumuturi: de la instituții de credit, societăți financiare, alte societăți, precum și împrumuturi obligatate.

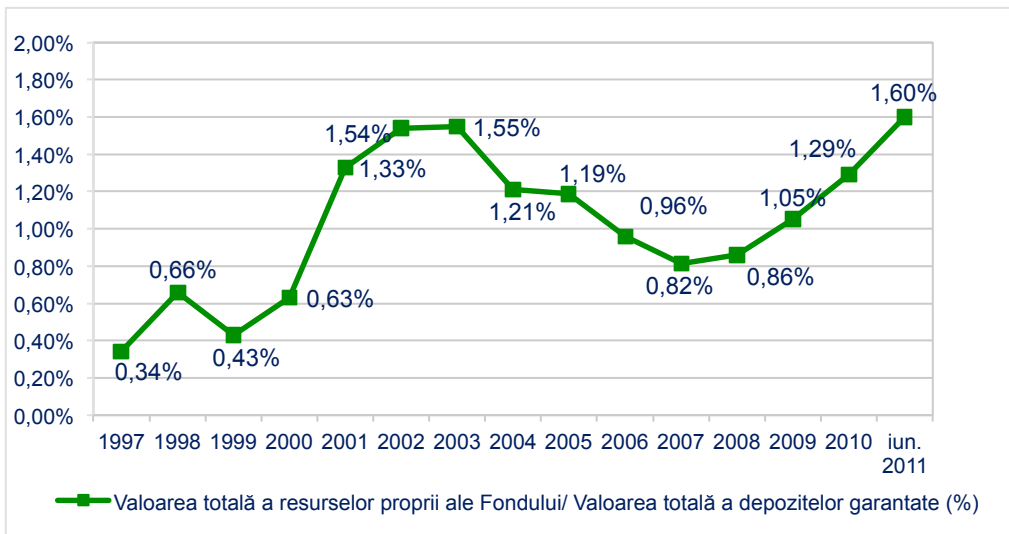
Plasarea resurselor se realizează în instrumente financiare cât mai sigure și capabile să asigure lichiditatea necesară, potrivit reglementărilor.

Resursele financiare, plățile și disponibilitățile FGDB

Notă: Valorile negative reprezintă plățile

Gradul de acoperire a expunerii FGDB

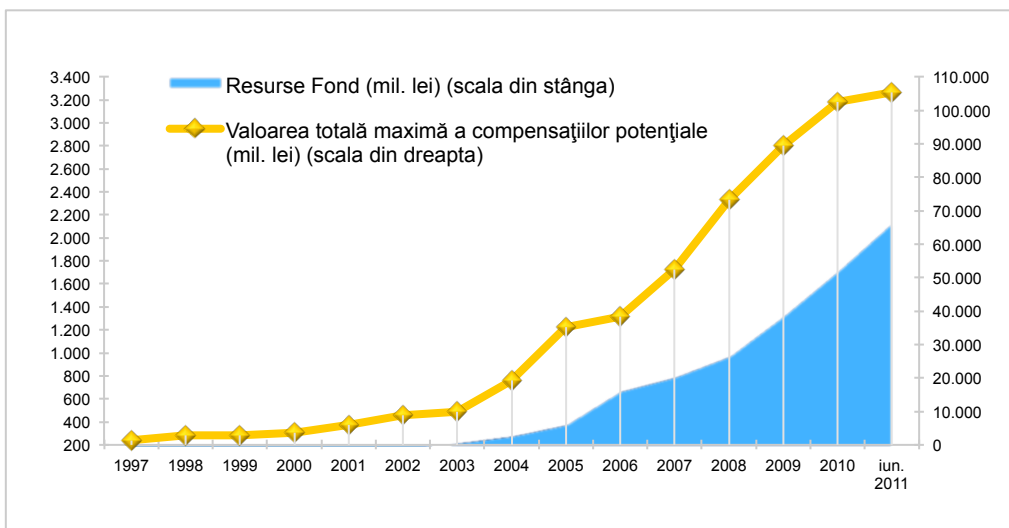

✓ FGDB face parte din categoria SGD din UE cu cele mai mari grade de acoperire a expunerii (1,6% la 30 iunie 2011).

✓ Potrivit condiționalităților din acordul cu FMI, pe termen mediu, gradul de acoperire a expunerii FGDB trebuie să atingă 2%.

✓ Inițial, în proiectul noii directive UE privind SGD a fost propus un grad de acoperire a expunerii ex-ante de 1,5%.

✓ La 30 iunie 2011, resursele FGDB în raport cu valoarea totală maximă a compensațiilor potențiale reprezentau 2%.

Activitatea FGDB în calitate de lichidator

- Din 2002, FGDB este lichidator al două bănci – Banca Română de Scont (BRS) și Banca Turco-Română (BTR).
- **Obiective urmărite:** recuperarea într-un grad cât mai înalt a creanțelor, apărarea intereselor patrimoniale și nepatrimoniale ale celor două bănci, creșterea veniturilor și reducerea costurilor de funcționare și lichidare.
- **BRS:** - 11 distribuiri însumând 18,1 mil. lei (peste 47% din totalul creanțelor asupra băncii în faliment, cel mai înalt grad de recuperare comparativ cu cel aferent celorlalte bănci în faliment);
 - încasările până la 30 iunie 2011: 36 mil. lei, din care 46% valorificări de active și 45% recuperări de creanțe;
 - dosare în curs de soluționare la 30 iunie 2011: 318 din 893 aferente acțiunilor inițiate de bancă de la data deschiderii procedurii falimentului.
- **BTR:** - 2 distribuiri însumând 2,3 milioane lei către foștii salariați ai băncii, creditorii bugetari și FGDB;
 - grad scăzut de recuperare a creanțelor, de 2,05%, din cauza neîncasării niciunei sume de la principalii doi debitori ai băncii, firme din Grupul Bayindir (92% din totalul creanțelor la data falimentului);
 - raportat la restul debitorilor, alții decât Grupul Bayindir, gradul de recuperare a creanțelor este de circa 26%;
 - încasări până la 30 iunie 2011: 50,9 mil. lei, din care 62% valorificări de active și 27% venituri financiare;
 - dosare în curs de soluționare la 30 iunie 2011: 29 din 502 aferente acțiunilor inițiate de bancă de la data deschiderii procedurii falimentului.

Prevenirea și gestionarea crizelor financiare

➤ În vederea susținerii sectoarelor financiare, a menținerii stabilității și a protejării deponenților, guvernele au alocat fonduri publice importante, costul măsurilor luate fiind suportat, în ultimă instanță, de către contribuabili.

➤ Până la 31 decembrie 2009, angajamentele de sprijin ale guvernelor statelor membre s-au ridicat la aproximativ 30% din PIB-ul UE, în timp ce sumele utilizate s-au cifrat la 13%.

➤ În iunie 2010, la summit-ul G20 de la Toronto, a fost asumat angajamentul de a crea un cadru pentru prevenirea și gestionarea crizelor, în care autoritățile să aibă competențele și instrumentele necesare restructurării sau soluționării tuturor tipurilor de instituții financiare în situații de criză, cu minimizarea costurilor pentru contribuabili.

Acțiuni la nivelul UE

- 6 ianuarie – 3 martie 2011 – consultare publică lansată de Comisia Europeană în legătură cu detaliile tehnice ale unui posibil cadru european pentru gestionarea crizelor din sectorul financiar

I. Cadrul de coordonare (2011)

vara anului 2011 – prezentarea de către Comisia Europeană a unui proiect legislativ care să instituie un cadru aplicabil tuturor instituțiilor de credit și anumitor societăți de investiții, indiferent dacă acestea desfășoară activități transfrontaliere sau pe plan intern

II. Cadrul pentru insolvență

până la sfârșitul anului 2012 - analiza necesității armonizării mai profunde a regimurilor de insolvență bancară, cu scopul de a soluționa și lichida băncile conform aceluiași norme procedurale și materiale în materie de insolvență

III. Cadrul integrat

până în anul 2014 - crearea unui regim integrat de soluționare, care va implica probabil o unică autoritate la nivelul UE

Cadrul propus la nivelul UE

Principalele elemente ale cadrului propus

Se disting trei categorii de măsuri:

- ✓ măsuri de pregătire și de prevenire;
- ✓ o intervenție timpurie a autorităților de supraveghere;
- ✓ instrumente și competențe de soluționare. Unele dintre aceste instrumente există deja în cadrul regimurilor naționale, în timp ce altele constituie noutăți în anumite state membre.

Autoritățile responsabile de gestionarea crizelor

Intervenția timpurie - autoritatea de supraveghere prudențială în conformitate cu directiva privind cerințele de capital

Soluționarea situațiilor băncilor neviabile – autoritatea de soluționare ar urma să fie desemnată de fiecare stat membru, aceasta trebuind să fie mai degrabă administrativă decât judiciară, ca de exemplu Ministerul de Finanțe, Banca Centrală sau **schema de garantare a depozitelor**

Date de contact

Adresa: Str. Negru Vodă nr. 3,
corp A3, etaj 2,
030774 București

Telefon: 021.326.6020

Fax: 0314.232.800

Website: www.fgdb.ro

E-mail: office@fgdb.ro

FGDB

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR ÎN SISTEMUL BANCAR
BANK DEPOSIT GUARANTEE FUND

Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar (FGDB) garantează depozitele dumneavoastră.

Plafonul garantat este de 100.000 euro, echivalent în lei, pentru fiecare deponent garantat în cadrul aceleiași bănci, în condițiile legii.

ACEASTA BANCA ESTE MEMBRA A FGDB.

Solicitați băncii informații despre garantarea, de către FGDB, a produselor de economisire (cont curent, cont de depozit, cont de card, depozit nominativ și alte produse similare).

Asigurați-vă că în relația dumneavoastră contractuală cu banca, aferentă produselor de economisire, regăsiți informații referitoare la garantarea acestora de către FGDB.

Plata compensațiilor începe să fie făcută de către FGDB în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data la care depozitele au devenit indisponibile.

Pentru a afla mai multe despre garantarea depozitelor și plata compensațiilor puteți să accesați www.fgdb.ro sau să apelați la telefon 021.326.6020.

